

**Wojewódzki Konkurs Przedmiotowy
z wiedzy o społeczeństwie
dla uczniów gimnazjów
województwa śląskiego
w roku szkolnym 2010/2011**

KOD UCZNIWA

--	--	--

Etap: wojewódzki
Data: 4 marca 2011
Czas pracy: 90 minut

Informacje dla ucznia:

1. Na stronie tytułowej w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 8 stron i 20 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem **X bezpośrednio na arkuszu**.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem **X** i zaznacz inną odpowiedź **X**.
7. Instrukcje do innych typów zadań, np. z luką, na dobieranie, typu – TAK, NIE, itp.
8. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

liczba punktów możliwych do uzyskania: 60
liczba punktów umożliwiająca kwalifikację do kolejnego etapu: 51

Wypełnia komisja konkursowa

nr zadania	1-7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	Razem
liczba punktów możliwych do zdobycia	0-7	0-5	0-4	0-4	0-3	0-2	0-5	0-8	0-1	0-1	0-2	0-2	0-1	0-15	60
liczba punktów uzyskana przez uczestnika konkursu															

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący - .....
2. Członek - .....
3. Członek - .....

W zadaniach 1-7 zaznacz prawidłową odpowiedź

Zadanie 1. (0-1pkt)

Normy prawne to

- A) Zasady, które wynikają z założeń teologicznych i teorii moralności danej religii
- B) Zasady, które określają, jakie postępowanie zasługuje na uznanie, a jakie na naganę z punktu widzenia etyki
- C) Zasady, które wskazują, jak powinno się postępować i jakich zachowań należy się wystrzegać w sferze obyczajów przyjętych w danym społeczeństwie
- D) Zasady, które są stanowione lub uznane przez organy władzy i gwarantowane powagą państwa

Zadanie 2. (0-1pkt)

Uznana społecznością z językiem regionalnym w Polsce są

- A) Ślązacy
- B) Mazurzy
- C) Romowie
- D) Kaszubi

Zadanie 3. (0-1pkt)

Duża grupa wyróżniona z całości społeczeństwa przy zastosowaniu takich kryteriów jak, zamożność, prestiż i dostęp do władzy to

- A) Naród
- B) Zbiorowość
- C) Klasa społeczna
- D) Subkultura

Zadanie 4. (0-1pkt)

Do reżimów niedemokratycznych zaliczamy

- A) Republiki i monarchie
- B) Federacje i konfederacje
- C) Państwa autorytarne i totalitarne
- D) Państwa złożone i proste

Zadanie 5. (0-1pkt)

Forma demokracji pośredniej to

- A) Referendum
- B) Plebiscyt
- C) Wybory do parlamentu
- D) Inicjatywa ludowa

Zadanie 6. (0-1pkt)

Samorządem zawodowym jest

- A) Izba lekarska
- B) Związek zawodowy
- C) Partia polityczna
- D) Fundacja

Zadanie 7. (0-1pkt)**Obecny podział administracyjny Polski obowiązuje od 1 stycznia**

- A) 1999
- B) 1990
- C) 1989
- D) 1991

Zadanie 8. (0-5pkt)**Na podstawie Konstytucji RP, rozdział Rzeczypospolita, uzupełnij następujący tekst dotyczący polskich symboli narodowych.**

Godłem Rzeczypospolitej jest wizerunek orła białego w 1. .... w czerwonym polu. Barwami Rzeczypospolitej Polskiej są kolor 2. .... i czerwony. Hymnem Rzeczypospolitej Polskiej jest 3. .... 4. .... Godło, barwy i hymn podlegają 5. .... prawnej.

W zadaniach 9- 11 rozstrzygnij, które zadania są prawdziwe, a które fałszywe. Wpisz w odpowiednie miejsce w tabeli Prawda (zdanie prawdziwe) lub Fałsz (zdanie fałszywe).**Zadanie 9. (0-4pkt)****Stosunki państwo a kościoły i związki wyznaniowe na podstawie Konstytucji RP.**

Zdania		Prawda lub Fałsz
A.	Kościoły i inne związki wyznaniowe są w Polsce równouprawnione	
B.	Władze publiczne zachowują bezstronność w sprawach przekonań religijnych, zapewniając swobodę ich wyrażania tylko w życiu prywatnym	
C.	Stosunki między państwem a kościołami i innymi związkami wyznaniowymi oparte są na współdziałaniu dla dobra człowieka i dobra wspólnego	
D.	Stosunki między Rzeczypospolitą Polską a Kościołem katolickim określają umowa międzynarodowa zawarta ze Stolicą Apostolską i ustawy	

Zadanie 10. (0-4pkt)**Unia Europejska na podstawie Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej.**

Zdania		Prawda lub Fałsz
A.	Negocjacje europejskie kończy tzw. screening, czyli przegląd zgodności prawa polskiego z unijnym	
B.	Aquis communautaire to dorobek prawny Wspólnot Europejskich	
C.	Traktat akcesyjny to dokument zawierający warunki przystąpienia danego państwa do Unii Europejskiej podpisany tylko przez państwo kandydujące	
D.	W okresie między podpisaniem traktatu akcesyjnego a wejściem do Unii Europejskiej Polska brała udział w pracach instytucji UE jako aktywny obserwator	

Zadanie 11. (0-3pkt)

Stowarzyszenia na podstawie Encyklopedii. Prawo nie tylko dla prawników.

Zdania		Prawda lub Fałsz
A.	Uproszczoną formą stowarzyszenia jest stowarzyszenie zwykłe, które nie posiada osobowości prawnej	
B.	Stowarzyszenie zwykłe mogą założyć co najmniej dwie osoby	
C.	Stowarzyszenie zwykłe nie może prowadzić działalności gospodarczej	

Zadanie 12. (0-2pkt)

Na podstawie Encyklopedii. Prawo nie tylko dla prawników, wyjaśnij różnicę pomiędzy korzyścią majątkową a korzyścią osobistą.

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 13. (0-5pkt)

Na podstawie Prawa konstytucyjnego RP, Pawła Sarneckiego wymień 5 zasad ustrojowych Rzeczypospolitej Polskiej.

1. ....
2. ....
3. ....
4. ....
5. ....

Zdanie 14. (0-8pkt)

Uzupełnij tabelę na podstawie Współczesnych systemów politycznych, Marka Żmigrodzkiego i Bożeny Dziemidok- Olszewskiej.

Tytuł monarchy	Nazwa państwa	Reżim polityczny	Ustrój terytorialny
1.	Belgia	Parlamentarno-gabinetowy	2.
Król Norwegii	Norwegia	3.	4.
5.	Wielka Brytania	6.	unitarny
7.	Luksemburg	Monarchia parlamentarna	8.

Zadanie 15. (0-1pkt)

Wyjaśnij koncepcję pozytywistyczną w odniesieniu do praw człowieka na podstawie Prawa człowieka i ich krytyka, Pawła Bały i Adama Wielomskiego.

.....
.....
.....
.....

Zdanie 16. (0-1pkt)

Wymień trzy formy, w jakich mogą w Polsce działać banki na podstawie Encyklopedii. Prawo nie tylko dla prawników.

- 1 .....
- 2 .....
- 3 .....

Zadanie 17. (0-2pkt)

Zapoznaj się z tekstem Marcina Króla „Europejskie wzory”, w Sporze o Polskę 1989 do 1999 i odpowiedz na zadane poniżej pytanie.

Wyjaśnij, w czym powinni Polacy naśladować Europejczyków, a co może okazać się niewystarczające w budowaniu demokracji.

„ Ponieważ tak bardzo chcemy być członkami jednoczącej się Europy, to warto byśmy się zastanowili, co za czasów wolności osiągnęliśmy w dziedzinie upodabniania się do Europy i jak dalece nauczyliśmy się korzystać ze sprawdzonych europejskich wzorów.[...] Niestety jest to jak myślę, w znacznej mierze złudzenie, którego sami padliśmy ofiarą. Przekonani, że demokratyczno-parlamentarny system polityczny oraz wolnorynkowa gospodarka to wszystko, czego nam potrzeba, żeby stać się Europejczykami[...] dlaczego Polacy, rzekomi Europejczycy, muszą wszystko niemal robić po swojemu? [...] O ile kulturę i historię musimy mieć narodową, to nie ma polskiej, narodowej czy chrześcijańsko- demokratycznej lub jakiegokolwiek innej drogi do wolnego rynku i rządów prawa. [...] Prawdziwym testem na naszą europejskość będzie stosowanie rządów prawa i przyjmowanie najlepszych europejskich urzędzeń prawnych, państwowych i społecznych wszędzie tam , gdzie ty tylko możliwe. „

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 18. (0-2pkt)

Napisz, w jakich latach obowiązywał w Polsce przedstawiony na mapie podział administracyjny kraju oraz podaj ówczesną liczbę województw.

Podział administracyjny Polski w latach .....

Liczba województw .....

Zadanie 19. (0-2pkt)

Nazwij dwa prawa dziecka, które przedstawia poniższy rysunek satyryczny.

Rys. Andrzej Mleczo/Interia.pl

Prawo do ..... Prawo do .....

